

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

29 червня 2021 року

м. Київ

№ 62

Про внесення змін
до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до статей 6, 7, 15, 30, 44, 45, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 2, 4–6 Закону України “Про валюту і валютні операції”, з метою лібералізації здійснення деяких валютних операцій та вдосконалення нормативно-правових актів Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 1 (зі змінами), що додаються;

2) Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами), що додаються;

3) Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 (зі змінами), що додаються.

2. У другому реченні пункту 16 розділу III Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками,

затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 6, слова “та не пізніше сьомого робочого дня після дати її внесення до Інформаційної системи” виключити.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
29 червня 2021 року № 62

Зміни до Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України

1. В абзаці другому підпункту 8 пункту 2 розділу I слова “вітчизняні монети та” замінити словами “пам’ятні монети України.”.

2. Пункт 9 розділу II викласти в такій редакції:

“9. Національний банк здійснює продаж пам’ятних монет України та інвестиційних монет України, купівлю інвестиційних монет України в порядку, визначеному цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами Національного банку, що регулюють операції з пам’ятними та інвестиційними монетами України.”.

3. У розділі IV:

1) підпункти 2, 3 пункту 13 викласти в такій редакції:

“2) продаж фізичним особам – резидентам і нерезидентам готівки іноземної валюти за:

готівкові кошти в гривні;

безготівкові кошти в гривні з власних поточних рахунків цих фізичних осіб;

3) обмін фізичним особам – резидентам і нерезидентам готівки іноземної валюти однієї іноземної держави на готівку іноземної валюти іншої іноземної держави.”;

2) пункт 14 викласти в такій редакції:

“14. До операцій з торгівлі банківськими металами з фізичною поставкою (далі – операції з банківськими металами) належать:

1) купівля у фізичних осіб – резидентів і нерезидентів банківських металів за:

готівкові кошти в гривні;

безготівкові кошти в гривні з подальшим їх зарахуванням на власні поточні рахунки цих фізичних осіб;

2) продаж фізичним особам – резидентам і нерезидентам банківських металів за:

готівкові кошти в гривні;

безготівкові кошти в гривні з власних поточних рахунків цих фізичних осіб;

3) продаж юридичним особам монет за безготівкові кошти в гривні;

4) обмін фізичним особам – резидентам і нерезидентам одного банківського металу на інший банківський метал із фізичною поставкою або готівку іноземної валюти.”;

3) у підпункті 2 пункту 17 слово “готівкові” виключити.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
29 червня 2021 року № 62

Зміни до Положення про здійснення операцій із валютними цінностями

1. У пункті 11 розділу II:

1) підпункт 2 після слів “іноземної валюти” доповнити словами “/банківських металів”;

2) у підпункті 6:

після слів “іноземної валюти” доповнити словами “/банківських металів”;
слово “валютна” виключити.

2. У розділі III:

1) пункт 13 після слів “здійснює операції з банківськими металами та валютно-обмінні операції” доповнити словами “з клієнтами – фізичними особами”;

2) розділ після пункту 13 доповнити новим пунктом 13¹ такого змісту:

“13¹. Банк здійснює операції з продажу клієнтам – юридичним особам банківських металів у вигляді монет із фізичною поставкою (далі – банківських металів у вигляді монет) з оформленням квитанції про здійснення операції з продажу банківських металів у вигляді монет із фізичною поставкою (додаток 2 до цього Положення) (далі – квитанція про продаж монет).”;

3) пункт 14 викласти в такій редакції:

“14. Банк оформляє квитанцію/квитанцію про продаж монет у вигляді паперового або електронного документа.

Банк надає фізичній особі/юридичній особі перший примірник квитанції/квитанції про продаж монет, оформленої у вигляді паперового документа, або квитанцію/квитанцію про продаж монет, оформлену у вигляді електронного документа. Другий примірник квитанції/квитанції про продаж монет зберігається у вигляді паперового або електронного документа в банку.

Банк має право за письмовою згодою клієнта – фізичної особи не оформляти перший примірник квитанції. Банк не здійснює операцію сторно, якщо в клієнта – фізичної особи немає першого примірника квитанції.”;

4) розділ після пункту 15 доповнити двома новими пунктами 15¹, 15² такого змісту:

“15¹. Банк, небанківська установа мають право здійснювати в касах банку, небанківської установи, пунктах обміну валюти операції з купівлі готівки іноземної валюти у фізичних осіб та продажу готівки іноземної валюти фізичним особам за готівкові або безготівкові кошти в гривні.

15². Банк має право здійснювати в касах банку операції з купівлі банківських металів із фізичною поставкою у фізичних осіб, продажу банківських металів із фізичною поставкою фізичним особам за готівкові або безготівкові кошти в гривні та продажу юридичним особам банківських металів у вигляді монет за безготівкові кошти в гривні.”;

5) розділ після пункту 16¹ доповнити новим пунктом 16² такого змісту:

“16². Банки, небанківські установи здійснюють операції з продажу готівки іноземної валюти фізичним особам за безготівкові кошти в гривні через платіжні пристрої з використанням електронного платіжного засобу фізичної особи, яка здійснює таку операцію, з дотриманням вимог підпунктів 1–3 пункту 16¹ розділу III цього Положення.”;

б) пункт 18 після слів “доповнювати квитанцію,” доповнити словами “квитанцію про продаж монет,”;

7) у першому реченні пункту 19 слова та літери “квитанції/розрахунковому документі РРО” замінити словами та літерами “квитанції, квитанції про продаж монет, розрахунковому документі РРО”;

8) пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Касир каси банку, небанківської установи, пункту обміну валюти надає квитанцію, квитанцію про продаж монет, розрахунковий документ РРО одночасно з прийняттям/видачею:

1) фізичній особі коштів/банківських металів;

2) юридичній особі банківських металів у вигляді монет.

Квитанція, квитанція про продаж монет, розрахунковий документ РРО надаються не пізніше завершення операції.”;

9) у першому реченні пункту 21 цифру “2” замінити цифрою “3”;

10) у першому реченні пункту 22 цифру “3” замінити цифрою “4”.

3. У додатках до Положення:

1) у пункті 2 пояснення щодо заповнення квитанції про здійснення валютно-обмінної операції/торгівлі банківськими металами з фізичною поставкою додатка 1:

слова “суму, що підлягає обов’язковому фінансовому моніторингу згідно із законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” замінити словами “незначний розмір валютної операції”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Реквізит “Додаткові реквізити” заповнюється під час здійснення операцій з купівлі/продажу готівкової іноземної валюти/банківських металів за безготівкові кошти в гривні. Зазначається “купівля іноземної валюти/банківського металу за безготівкові кошти в гривні”/“продаж іноземної валюти/банківського металу за безготівкові кошти в гривні”, а також інша інформація, потрібна для здійснення таких операцій (банк визначає самостійно).”;

2) Положення після додатка 1 доповнити новим додатком 2 такого змісту:

“Додаток 2
до Положення про здійснення
операцій із валютними цінностями
(пункт 13¹ розділу III)

(найменування та місцезнаходження
структурного підрозділу банку)

Квитанція №

про здійснення операції з продажу банківських металів у вигляді монет
із фізичною поставкою

Дата і час здійснення операції _____

Клієнт _____
[найменування юридичної особи, ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі
юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – код за
ЄДРПОУ)]

Видано через _____
[прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) уповноваженої особи,

---

документ, що посвідчує особу, серія (за наявності), номер, ким виданий, дата видачі]

Продовження додатка 2

№ з/п	Назва монети	Код металу	Номінал у валюті країни-емітента	Ціна продажу, грн/од.	До видачі		
					кількість, од.	маса	сума, грн
1	2	3	4	5	6	7	8
Оплачено безготівковими коштами, грн							

Додаткові реквізити _____
(реквізити, потрібні для проведення операцій)

Підпис отримувача _____
(підпис працівника банку)

Місце для відбитка штампа

Пояснення

щодо заповнення квитанції про здійснення операції з продажу банківських металів у вигляді монет із фізичною поставкою

1. Реквізити “Клієнт”, “Видано через” заповнюються незалежно від суми операції з продажу банківських металів у вигляді монет із фізичною поставкою.

У реквізиті “Клієнт” код за ЄДРПОУ зазначається для юридичних осіб – резидентів України.

2. У разі заповнення реквізиту “Маса” зазначається маса дорогоцінного металу в трійських унціях із заокругленням із точністю до третьої цифри після коми включно.

3. У разі заповнення реквізиту “Додаткові реквізити” зазначається інформація, потрібна для здійснення операції з продажу банківських металів у вигляді монет із фізичною поставкою (банк визначає самостійно).

4. Реквізит “Підпис отримувача” для електронного документа має містити електронний підпис особи, яка уповноважена діяти від імені юридичної особи. Електронний підпис застосовується відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі

послуги” та нормативно-правового акта Національного банку з питань застосування електронного підпису в банківській системі України.

5. Реквізит “підпис працівника банку” для електронного документа має містити кваліфікований електронний підпис працівника банку.

6. Реквізит “Місце для відбитка штампа” не проставляється для другого примірника квитанції, оформленого банком у вигляді електронного документа.”.

У зв’язку з цим додатки 2, 3 уважати відповідно додатками 3, 4.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
29 червня 2021 року № 62

Зміни до Положення про заходи захисту та визначення порядку
здійснення окремих операцій в іноземній валюті

1. У розділі I:

1) абзац перший пункту 12 після слова “здійснення” доповнити словом “власної”;

2) перше речення пункту 17 після слів “з рахунків клієнтів банків,” доповнити словами “відкритих в іноземній валюті,”.

2. У розділі IX:

1) розділ після пункту 88 доповнити новим пунктом 88¹ такого змісту:

“88¹. Фізичній особі-резиденту дозволяється здійснювати інвестицію за кордон також за участю резидента-торговця цінними паперами, який діє від свого імені (від імені цієї фізичної особи) за дорученням і за рахунок цієї фізичної особи (далі в цьому розділі – торговець цінними паперами), шляхом переказу коштів в іноземній валюті з власного поточного рахунку такої фізичної особи в банку на поточний рахунок торговця цінними паперами, відкритому в цьому самому банку (на рахунок обліку кредиторської заборгованості за розрахунками за цінними паперами для клієнтів торговця цінними паперами, який є банком), з подальшим переказом їх за призначенням із поточного (кореспондентського) рахунку торговця цінними паперами за кордон/на поточні рахунки нерезидентів – юридичних осіб, відкриті в Україні (крім інвестиційних рахунків), із дотриманням ліміту, передбаченого в абзаці першому пункту 88 розділу IX цього Положення.”;

2) у пункті 90:

підпункт 3 викласти в такій редакції:

“3) операції, пов’язані з виконанням зобов’язань за гарантіями, поруками, заставою, а також операції з відшкодування резидентом-боржником коштів нерезиденту-гаранту (поручителю), який виконав забезпечене гарантією/порукою зобов’язання резидента-боржника перед нерезидентом-кредитором. Виключення, передбачене в підпункті 3 пункту 90 розділу IX цього Положення, застосовується за умови, якщо операції, пов’язані із виконанням основного зобов’язання за відповідним договором, забезпеченого гарантією,

порукою, заставою, належать до переліку операцій, на які згідно з підпунктами 1, 2, 3¹, 4–11 пункту 90 розділу IX цього Положення не поширюється ліміт, передбачений у пункті 89 розділу IX цього Положення;”;

пункт після підпункту 3 доповнити новим підпунктом 3¹ такого змісту:

“3¹) операції з відшкодування резидентом-боржником коштів нерезиденту-гаранту (поручителю), який виконав забезпечене гарантією/порукою зобов’язання резидента-боржника перед резидентом-кредитором;”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“12) операції, що здійснюються з поточного (кореспондентського) рахунку торговця цінними паперами у випадку, визначеному в пункті 88¹ розділу IX цього Положення, за умови дотримання ліміту, визначеного в абзаці першому пункту 88 розділу IX цього Положення, згідно з вимогами цього Положення.”;

3) пункт 94 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Валютною операцією у випадку, визначеному в пункті 88¹ розділу IX цього Положення, з метою застосування в розділі IX цього Положення вважається валютна операція з переказу коштів, отриманих торговцем цінними паперами від фізичної особи-резидента (ініціатора Валютної операції) для здійснення цією фізичною особою інвестиції за кордон, із поточного рахунку торговця цінними паперами (із власного кореспондентського рахунку, якщо торговцем цінними паперами є банк) за кордон/на поточні рахунки нерезидентів – юридичних осіб, відкриті в Україні (крім інвестиційних рахунків). Інформація про таку Валютну операцію надсилається банком до Національного банку засобами АІС “Е-ліміти” як інформація про валютну операцію фізичної особи-резидента для перевірки ліміту цієї особи та внесення інформації про Валютну операцію до АІС “Е-ліміти” із метою дотримання цією особою ліміту, визначеного в абзаці першому пункту 88 розділу IX цього Положення, згідно з вимогами цього Положення.”;

4) пункт 95 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Ініціатором Валютної операції у випадку, визначеному в пункті 88¹ розділу IX цього Положення, вважається фізична особа-резидент, що користується послугами торговця цінними паперами з метою здійснення інвестиції за кордон. Документи, що підтверджують таку Валютну операцію, можуть подаватися до банку фізичною особою-резидентом (ініціатором Валютної операції) та/або торговцем цінними паперами.”;

5) пункт 97 після слова “(ініціатором” доповнити словами “, торговцем цінними паперами”;

б) розділ після пункту 98 доповнити новим пунктом 98¹ такого змісту:

“98¹. Банк у випадку, визначеному в пункті 88¹ розділу IX цього Положення, під час заповнення інформації до запити, зазначеному в пункті 97 розділу IX цього Положення, має врахувати таке:

1) у відомостях щодо резидента (ініціатора Валютної операції) зазначаються відомості щодо фізичної особи-резидента (ініціатора Валютної операції), що користується послугами торговця цінними паперами з метою здійснення інвестиції за кордон;

2) у відомостях щодо мети проведення Валютної операції резидента – здійснення інвестиції за кордон;

3) у відомостях щодо суми Валютної операції – сума коштів, що переказується з поточного/кореспондентського рахунку торговця цінними паперами та була отримана ним від фізичної особи-резидента (ініціатора Валютної операції) для здійснення інвестиції за кордон;

4) у відомостях щодо отримувача переказу коштів та реквізитів його рахунку – відомості щодо особи (отримувача), на рахунок якої здійснюється переказ із поточного/кореспондентського рахунку торговця цінними паперами.”.

3. У розділі X:

1) пункт 109 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“28) із зарахування коштів, переказаних фізичною особою-резидентом на рахунок торговця цінними паперами за операціями, визначеними в пункті 88¹ розділу IX цього Положення, а також переказу торговцем цінними паперами коштів на рахунок фізичної особи-резидента за цими операціями.”;

2) у пункті 118:

пункт після підпункту 19 доповнити новим підпунктом 19¹ такого змісту:

“19¹) із зарахування коштів, переказаних власнику рахунку резидентом-посередником у вигляді доходів, прибутків, інших коштів за операціями з цінними паперами іноземних емітентів, які надійшли із-за кордону та належать фізичній особі-резиденту (власнику рахунку);”;

пункт після підпункту 23 доповнити новим підпунктом 23¹ такого змісту:

“23¹) із переказу коштів на рахунок торговця цінними паперами за операціями, визначеними в пункті 88¹ розділу IX цього Положення, а також зарахування коштів, переказаних із рахунку торговця цінними паперами за цими операціями;”.